

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

УДК 378:61

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 1. – 348 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ У ФАРМАЦІЇ» НА КАФЕДРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ

Л. М. Унгурян, О. І. Беляєва, Н. А. Прилико, І. В. Вишницька, І. Б. Петкова

Одеський національний медичний університет

У 2015/2016 навчальному році на кафедрі організації та економіки фармації проведені певні заходи щодо модернізації основних форм навчального процесу у зв'язку з впровадженням англomовної форми навчання на фармацевтичному факультеті.

Дисципліна «Етика та деонтологія у фармації» є однією з базових дисциплін, що формує професійну гордість за високе звання провізора, виховує у студентів повагу до відвідувачів аптечних закладів та обов'язкове дотримання вимог фармацевтичної етики та деонтології.

Згідно з освітнім планом спеціальності «Фармація» дисципліна вивчається на 1-му році навчання у 1-му семестрі. Обсяг дисципліни складає 45 годин. Учбовий план містить 5 лекцій, 5 семінарських занять та 5 тем для самостійної підготовки студентів.

Для забезпечення навчального процесу здійснена значна підготовча робота, яка полягала у складанні нових лекцій англійською мовою, методичних розробок для семінарських та рекомендацій з тем самостійних занять. Для проведення поточного та заключного контролю розроблено тести, ситуаційні завдання тощо. Робота в аудиторії переважно розмовна – у вигляді питань-відповідей, обговорень, рольових ігор, виступів з доповідями з наступною дискусією.

Слід зазначити виявлені проблемні питання в процесі викладання такі, як тлумачення незвичних для іноземців термінів, аналогів яких немає в англійській мові; різний рівень володіння студентами англійською мовою, що створює дисбаланс в групі; недостатня наявність навчальної літератури англійською мовою.

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Вступ. На кафедрі ортопедичної стоматології Дніпропетровської медичної академії англomовні іноземні студенти навчаються з 2011 року, перший випуск здійснено у 2015 році. Річне педагогічне навантаження кафедри, що приходить на англomовну форму навчання, складає в середньому 12,3% від загальної кількості годин. Англійською викладають 4 співробітники, з яких 1 доктор медичних наук та 2 доценти. Останнім часом кількість англomовних студентів збільшується, що зумовлює необхідність вдосконалення даного напрямку науково-методичної роботи.

Основна частина. Специфіка викладання ортопедичної стоматології полягає в прикладній спрямованості дисципліни, що передбачає, насамперед, навчання практичним (клінічним) навичкам та ознайомлення з технологією виробництва зубних протезів. Перелік практичних навичок, що є обов'язковими для засвоєння, має за свою основу вітчизняні галузеві стандарти ОПП та ОКХ, одночасно цілком співпадає з кваліфікаційними вимогами до студентів-випускників за кордоном. Відповідно до існуючої шкали клінічні маніпуляції вимагають 5 рівня оволодіння, лабораторні – 2–3.

Другий рівень навчання практичним навичкам передбачає ознайомлення з ними на практиці, що забезпечується клінічним прийомом співробітниками кафедри, а також такою формою навчального процесу як проведення майстер-класів на фантомах.

Третій рівень – самостійне виконання студентом маніпуляції на муляжі, фантомі або в лабораторних умовах. Для матеріального забезпечення його відпрацювання на кафедрі організований навчальний клас з учбовими моделями, що представляють собою різного роду імітації клінічних ситуацій (дефекти зубів та зубних рядів, а також

зубні протези, що їх відновлюють). При цьому використання оклюдаторів та артикуляторів, (приборів, що відтворюють рухи нижньої щелепи) дозволяють відтворити клінічну ситуацію. Проте, безсумнівно, лише спеціалізовані стоматологічні фантоми дозволяють максимально наблизити дійсні умови прийому пацієнта. В зв'язку з цим, на кафедрі працює два фантомних класи, де студенти, зокрема англomовної форми навчання, мають можливість тренінгу.

Важливою складовою навчального процесу є демонстрація студентам лабораторних етапів виготовлення зубних протезів. Для кращого розуміння їх технології нами створені англomовні наочно-практичні посібники з різних розділів ортопедичної стоматології, ознайомлення з якими є обов'язковим перед відвідуванням зуботехнічної лабораторії.

Нарешті, четвертий та п'ятий рівні оволодіння практичними навичками потребують проведення студентом маніпуляцій в порожнині рота хворого відповідно під наглядом викладача та самостійно. Задля його забезпечення широко використовуються клінічні зали кафедри, розташовані в стоматологічних закладах міста та в клініці академії.

Контроль над рівнем оволодіння практичними навичками здійснюється як повсякчасно викладачем з фіксацією оцінки в спеціально створеному «Індивідуальному плані», так і під час екзаменів, зокрема під час практично орієнтованого випускного іспиту.

Щодо теоретичної підготовки англomовних студентів, відзначимо два основних напрямки навчально-методичної роботи. По-перше, лекційний курс, який складається з 56 годин. Виходячи з традиційно низького сприйняття матеріалу «на слух», головний принцип викладання –